

**Notitie : Quickscan flora en fauna Houtmarkt
4-10 te Hulst**

Datum : 1 maart 2017
Opdrachtgever :
Projectnummer : 211x08242
Opgesteld door : Ineke Kroes

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Nature 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaat uit het Natuur Netwerk Zeeland (voormalig EHS) en is ruimtelijk vastgelegd in het Omgevingsplan Zeeland 2012-2108 en het natuurbeheerplan Zeeland 2016. Het Natuur Netwerk Zeeland is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de het Natuur Netwerk Zeeland. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade

aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ont-heffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 27 januari 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een aantal gebouwen en een pleintje aan de Houtmarkt in het centrum van Hulst. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X=062.073, Y = 366.516. De ligging van het plangebied is te zien in onderstaande afbeeldingen (Fig. 1 en 2).

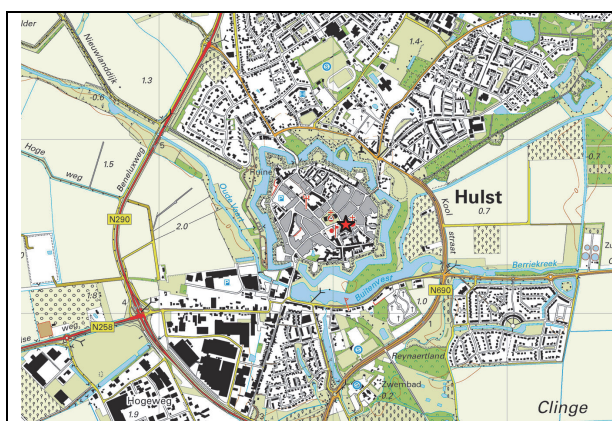

Fig. 1. Ligging van het plangebied (rode ster)

Fig. 2. Ligging van het plangebied (rood omcirkeld)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit de nummers 4 -10 aan de Houtmarkt in Hulst. Het bestaat uit een voormalige kapsalon, direct naast de voormalige bioscoop “de Koning van Engeland”, een karakteristiek pand (voormalig bankgebouw) direct daarnaast en twee gebouwen naast het karakteristiek pand. Deze gebouwen lopen naar achteren door, waar een besloten pleintje is. Het gebouw van de kapsalon is relatief laag en is ingeklemd tussen de bioscoop en een voormalig bankgebouw. Het was niet mogelijk om de achterzijde van de kapsalon te inspecteren, omdat de achterzijde geheel ingebouwd is door bijgebouwen van de bioscoop. Er is aan de achterzijde een binnenplaatsje, waar in elk geval geen hoge bomen staan, maar mogelijk wel struiken en groen. Het binnenplaatsje loopt door tot achter de overige panden. Een pleintje aan de Paardenmarkt behoort eveneens tot het plangebied.

De Houtmarkt zelf is een klein pleintje, met een terrasje en wat relatief jonge bomen. Vlakbij de Houtmarkt is de basiliek van Hulst, met daar omheen een pleinachtig park met een aantal oudere bomen en een gazon omringd door lage hagen. Fig. 3 t/m 6 geven een beeld van de huidige situatie.

Fig. 3 Overzicht Houtmarkt. Foto genomen richting het zuiden.

Fig. 4. Overzicht plangebied. Foto genomen richting het zuidoosten.

Fig. 5. Er zijn aan de voorkant meerdere open ventilatie- en open stootvoegen in het gebouw van de kapsalon.

Fig. 6. Openingen aan de rand van het dak, rechts op de foto, geven mogelijkheden voor vleermuizen.

Fig. 7 overzicht kapsalon en karakteristiek bankgebouw

Fig. 8 Overzicht karakteristiek bankgebouw en naastliggend gebouw

Fig. 11 Pleintje achter het karakteristiek bankgebouw, met laabouw, bestrating en weinig groen.

Fig. 12. Overzicht pleintje achter het karakteristiek bankgebouw, met wat meer zicht op de overige gebouwen.

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de inpandige verbouwing van de verschillende panden van de Houtmarkt 4-10. Deze gebouwen blijven staan en krijgen een andere functie, waarbij wonen tot de mogelijkheden gaat behoren. Er verdwijnt door de ingreep waarschijnlijk weinig tot geen groen. Het terrein zal bouwrijp gemaakt worden en er zal grondverzet gepleegd worden.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Binnen een straal van 10 km liggen de wettelijk beschermde Natura 2000 gebieden Vogelkreek (6,7 km) en Westerschelde & Saeftinghe (9,1 km). Gezien de afstand tot deze Natura 2000-gebieden en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt buiten het Natuur Netwerk Zeeland (voormalig EHS). Door de ontwikkeling zullen geen wezenlijke kenmerken van de provinciale groenstructuur worden aangetast. In de planvorming van het gebied hoeft geen rekening gehouden te worden met het planologische bescherming van natuurwaarden.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. Er is in de omgeving vanuit de Wet natuurbescherming uitsluitend bergnachtorchis (Wnb-andere soorten) bekend. Voor de bergnachtorchis is de stenige omgeving van het plangebied ongeschikt. Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals verschillende muizensoorten, (Wnb-andere soorten), waarvoor een provinciale vrijstelling Provincie Zeeland geldt. Uit de omgeving is de zwaarder beschermde eekhoorn (Wnb-andere soorten) uit de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen verblijfplaatsen dan wel sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren. Voor de eekhoorn is het

plangebied ongeschikt wegens het ontbreken van geschikte bomen. Negatieve effecten voor beschermde grondgebonden zoogdieren worden op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Enkele algemeen beschermde grondgebonden soorten met provinciale vrijstelling kunnen binnen het plangebied voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen (Wnb-hrl). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. De gebouwen geven mogelijkheden als vaste rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen zoals de uit de omgeving bekende gewone dwergvleermuis. Er zijn open stootvoegen en ventilatiegaten, en via openingen in de daklijst van het gebouw. In de directe omgeving is opgaand groen en zijn bomen aanwezig. Er is water op ongeveer 200 m afstand.

Effectenbeoordeling

Er zijn mogelijk vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig in de spouwen en/of zolders. De gebouwen worden niet gesloopt, maar wel gerenoveerd en intern verbouwd. Zolang de spouwmuren en zolders intact blijven en de openingen zoals open stootvoegen niet dichtgemaakt worden, verdwijnen er in geen vaste rust- of verblijfplaatsen. Indien spouwmuurisolatie en/of dakisolatie zal worden aangebracht kunnen mogelijk wel vaste rust- of verblijfplaatsen verdwijnen.

Een aandachtspunt is ook dat trillingen wegens het inwendig slopen, verstoring kunnen veroorzaken. Door deze werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode van vleermuizen, kan verstoring worden voorkomen. De kwetsbare periode van vleermuizen is tussen begin april en eind oktober. Negatieve effecten voor vleermuizen worden uitgesloten indien trilling-gevoelige werkzaamheden, buiten de genoemde kwetsbare periode de van vleermuizen plaatsvinden.

Door het tijdig treffen van preventieve maatregelen, zoals het plaatsen van een voor deze soorten geschikte vleermuizentoren, wordt een passend alternatief verblijfsgebied gerealiseerd. Negatieve effecten voor vleermuizen worden op deze wijze beheersbaar geacht.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen vogels waargenomen. Er zijn geen nesten aangetroffen. Het veldbezoek is uitgevoerd in januari, het aantreffen van nestlocaties is om die reden ook niet te verwachten. In het opgaand groen wat mogelijk in de achtertuin aanwezig is kunnen algemene soorten tot broeden komen.

Het plangebied zelf zal mogelijk een beperkt onderdeel uitmaken van het leefgebied voor huismus. De dakpannen en goten van de voormalige kapsalon en andere daken binnen het plangebied kunnen mogelijk geschikt zijn voor huismussen. Voor gierzwaluwen is de dakconstructie ongeschikt. Voor overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in de (wijdere) omgeving kunnen broeden zoals sperwer en ransuil vormt het plangebied weinig waarde als leefgebied (foerageergebied) gezien het beperkte oppervlak.

Effectenbeoordeling

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal mogelijk vegetatie worden weggehaald. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstering van broedsels sterk verminderd.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Indien de dakconstructies volledig intact blijven zijn negatieve effecten voor de huismus op voorhand uit te sluiten.

Er zullen geen nestlocaties van de gierzwaluw of overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten verloren gaan. Daarnaast gaat er geen belangrijk leefgebied van in de omgeving broedende soorten verloren. Negatieve effecten voor overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Negatieve effecten voor de huismus zijn niet volledig uit te sluiten. Door tijdig treffen van preventieve maatregelen, wordt een passend alternatief verblijfsgebied gerealiseerd. Negatieve effecten voor de huismus worden op deze wijze beheersbaar geacht.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Er zijn geen sporen van amfibieën of reptielen aangetroffen binnen het plangebied. Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van rugstreeppad (Wnb-hrl).

Effectenbeoordeling

Er is binnen het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig, wat de aanwezigheid van beschermde vissen en/of een waterhabitat voor amfibieën uitsluit. Het plangebied biedt geen geschikte habitat voor strenger beschermde soorten amfibieën en reptielen. Het gaat hier om een inpandige verbouwing en een dakrenovatie. De omgeving blijft volledig intact. Om bovengenoemde redenen zijn negatieve effecten voor de rugstreeppad andere beschermde vissen, amfibieën en reptielen uitgesloten.

In de directe omgeving van het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (Wnb-andere soorten, vrijstelling Provincie Zeeland).

In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusies gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot en de aard van de ontwikkeling zijn negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. In de verdere planvorming hoeft hier dan ook geen rekening mee gehouden te worden.
- Het plangebied ligt buiten het Natuur Netwerk Zeeland (voormalig EHS). Door de ontwikkeling zullen geen wezenlijke kenmerken van de provinciale groenstructuur worden aangetast. In de planvorming van het gebied hoeft geen rekening gehouden te worden met het planologische bescherming van natuurwaarden.

Conclusies soortbescherming

- De directe omgeving van het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals verschillende muizensoorten, en algemeen beschermde amfibieën zoals gewone pad en middelste groene kikker (Wnb-andere soorten met vrijstelling Provincie Zeeland). Voor de genoemde soorten geldt een provinciale vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Er verdwijnen geen vaste rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen, indien er geen Indien spouwmuurisolatie en/of dakisolatie zal worden aangebracht. Is dat wel het geval, dan kunnen mogelijk wel vaste rust- of verblijfplaatsen verdwijnen. Door het tijdig treffen van preventieve maatregelen, zoals het plaatsen van een voor deze soorten geschikte vleermuizentoren, wordt een passend alternatief verblijfsgebied gerealiseerd.
- Een aandachtspunt bij inwendig verbouwen is dat trillingen wegens het inwendig slopen, verstoring kunnen veroorzaken. Door deze werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode van vleermuizen kan verstoring worden voorkomen. Negatieve effecten voor vleermuizen worden uitgesloten indien trilling-gevoelige werkzaamheden buiten de kwetsbare periode de van vleermuizen (begin april-eindoktober) plaatsvinden.
- Binnen het plangebied is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de huismus niet geheel uit te sluiten. Door het tijdig treffen van preventieve maatregelen, zoals het plaatsen van voor de huismus geschikte vogelkasten, wordt een passend alternatief verblijfsgebied gerealiseerd.
- Rondom het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de bomen en overige houtige beplanting. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de bomen en houtige beplanting kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

- Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.